PROGRAM WYCHOWAWCZY Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Czaplinku

W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem
- o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał,
aby więc poprzez wszystko co ma, co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również
umiał bardziej być nie tylko z drugimi,
ale i dla drugich.

Jan Paweł II w UNESCO (02.06.1980)

Opracowały:
mgr Dorota Baczyńska
mgr Marzena Cieślik

Czaplinek 2013

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I

Misja Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Czaplinku …….....3

1. Priorytety MOW w Czaplinku……....3

ROZDZIAŁ II

Diagnoza ……4

2. Analiza dokumentacji wychowanek …...……...5

3. Diagnoza psychologiczno – pedagogiczna ……...…...……..5

ROZDZIAŁ III

Zadania MOW …….....6

4. Zadania ośrodka jako środowiska wychowawczego …….6

4.1 Konwencja o Prawach Dziecka ……....7

5. Zadanie poszczególnych statutowych organów …….....7

6. Zasady współpracy miedzy pracownikami pedagogicznymi …..……...8

7. Strategia wychowawcza …….8

7.1 Skuteczne nagradzanie ……..……...9

7.2 Świadome dyscyplinowanie …… 10

ROZDZIAŁ IV

Cele Programu Wychowawczego. Zadania do Realizacji ……. 12

8. Plan działań wychowawcy ……...……...…… 17

8.1 Zadania wychowawcy …….…….18

9. Plan działań nauczyciela……..……19

10. Plan pracy psychologa i pedagoga …...…….…20

10.1 Zasady udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej 20

10.2 Zadania psychologa i pedagoga w MOW……..…….…..21

11. Formy i metody pracy …….……..….22

ROZDZIAŁ V

Rezultaty działań wychowawczych ……...23

12. Metody ewaluacji……...……23

13. Efekty pracy……23

ROZDZIAŁ I
MISJA MŁODZIEŻOWEGO OŚRODKA WYCHOWAWCZEGO W CZAPLINKU

Misją naszego ośrodka jest przywracanie do społeczeństwa dziewcząt niedostosowanych społecznie poprzez ukształtowanie takich cech ich zachowania i osobowości, które będą gwarantować im optymalne uspołecznienie i twórcze funkcjonowanie w społeczeństwie.

Statutowym zadaniem Ośrodka jest zatem pełne przygotowanie wychowanek do samodzielnego życia przez zapewnienie możliwości wszechstronnego rozwoju osobowego w wymiarze:

- intelektualnym,
- psychicznym
- społecznym,
- zdrowotnym,
- estetycznym,
- moralnym,
- duchowym.

Warunki do realizacji zadania głównego, jakim jest rozwój osobowy wychowanek *s*twarza troska o przyjazne, bezpieczne środowisko, poszanowanie więzi rodzinnych, współpraca na gruncie życzliwości i wzajemnego wspierania.

§ 1
Priorytety Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Czaplinku

Priorytetami, którymi kierujemy się w pracy w naszym ośrodku są:

1. Dbanie o dobro wychowanek i poszanowanie ich praw;
2. Wdrażanie wychowanek do prawidłowego pełnienia ról społecznych;
3. Uwrażliwianie wychowanek na potrzeby drugiego człowieka;
4. Eliminowanie u wychowanek przejawów niedostosowania społecznego;
5. Dbanie o realizację obowiązku szkolnego przez wychowanki;

6. Wyrównywanie deficytów rozwojowych, korygowanie zaburzeń zachowania i osobowości poprzez indywidualizację oddziaływań terapeutycznych, resocjalizacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych;
7. Wzmacnianie więzi rodzinnych stanowiących o możliwości powrotu wychowanek do rodziny.

Priorytety będą realizowane przede wszystkim przez:

1. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych kadry pedagogicznej MOW;
2. Współpracę między pracownikami pedagogicznymi, celem podniesienia i doskonalenia efektywności oddziaływań wychowawczych;
3. Tworzenie atmosfery rodzinnej opartej na zaufaniu sprzyjającej rozwojowi osobowości i dającej każdej wychowance poczucie bezpieczeństwa.

ROZDZIAŁ II
DIAGNOZA

Diagnoza jest rozpoznaniem na podstawie zebranych i ocenionych danych z różnych źródeł poszczególnego stanu i jego genezy lub przyczyn oraz wyjaśnieniem znaczenia i etapu rozwoju, a także oceną możliwości jego zmiany w kierunku pożądanym. Polega na opisie mocnych i słabych właściwości psychopedagogicznych mechanizmów funkcjonowania osoby, wyjaśnianiu problemów wychowawczych w funkcjonowaniu tej osobowości oraz prognozie skutków wychowania, zjawisk i możliwości modyfikowania tego, co problematyczne w funkcjonowaniu.

W naszym ośrodku diagnoza obejmuje:

1. określenie intensywności niedostosowania społecznego i demoralizacji nieletniej;
2. określenie nieprawidłowości w funkcjonowaniu wychowanki w rolach społecznych;
3. określenie czynników wpływających na osiągniecie założonych celów resocjalizacyjnych - analizie poddawane są czynniki zewnętrzne (np. środowisko rodzinne, rówieśnicze) oraz wewnętrzne (stan zdrowia, poziom inteligencji, określenie uzdolnień i zainteresowań, poziom osiągnięć szkolnych łącznie z mechanizmami sterującymi zachowaniem oraz postawami wychowanki).

§ 2

Analiza dokumentacji wychowanek

Podstawowym źródłem wiedzy o wychowankach, ich sytuacji życiowej oraz problemach jest dokumentacja wychowanki, która zostaje przesłana do ośrodka przed przyjęciem nieletniej.

Analizie dokumentacji wychowanek podlegają:

- opinie Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno – Konsultacyjnego, dzięki którym można rozpoznać uwarunkowania rodzinne i osobowościowe wychowanek,
- arkusze ocen, które wskazują niejednokrotnie na dwu - trzy letnie nie realizowanie obowiązku szkolnego oraz pozwalają poznać sytuację szkolną wychowanek,
- postanowienia właściwych sądów odnośnie popełnianych przez nieletnie czynów karalnych,
- opinie i orzeczenia publicznych poradni psychologiczno – pedagogicznych,
- postanowienie Sądu o odebraniu bądź też ograniczeniu praw rodzicielskich rodzicom wychowanek i ustanowieniu opieki prawnej nad nieletnią,
- wywiady środowiskowe dające wiedzę na temat sytuacji rodzinnej, życiowej i materialnej wychowanek,
- opinie o wychowankach z poprzednich placówek.

Dokumentacja pomaga w opracowaniu celów i sposobów realizacji oddziaływań edukacyjnych, wychowawczych, resocjalizacyjnych., adekwatnie do typu zaburzeń i istniejących zaniedbań, a także pomaga w doborze odpowiednich metod i środków w pracy z nieletnimi.

§ 3

Diagnoza psychologiczno - pedagogiczna

Wychowanki, które nie posiadają opinii oraz orzeczeń poradni publicznych są badane przez psychologa i pedagoga ośrodka standartowymi metodami diagnostycznymi. Diagnoza ta ma na celu określenie poziomu rozwoju wychowanek, w tym poznawczego oraz poznanie aktualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych dziewcząt. Po diagnozie opracowywane są zalecenia do pracy dydaktycznej i wychowawczej. Teczki indywidualne wychowanek z badań rejestrowane są w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Drawsku POM, która wydaje dla naszych wychowanek opinie i orzeczenia.

ROZDZIAŁ III
ZADANIA MOW

Podstawowym zadaniem placówki jest przywrócenie prawidłowych postaw naszych wychowanek, wobec których Sąd Rodzinny postanowił o umieszczeniu w młodzieżowym ośrodku wychowawczym z powodu demoralizacji.

§ 4
Zadania ośrodka jako środowiska wychowawczego

1. Zapewnienie niezbędnych warunków biopsychicznych i materialnych sprzyjających prawidłowemu i wszechstronnemu rozwojowi wychowanek.
2. Przygotowanie wychowanek do samodzielnego życia, którego fundamentem jest szacunek dla drugiego człowieka, pracowitość, tolerancja, miłość, prawda, godność własna oraz patriotyzm.
3. Skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domów rodzinnych wychowanek.
4. Kształtowanie poprawnych form współżycia międzyludzkiego, podniesienie poziomu kultury osobistej wśród wychowanek.
5. Przedstawienie i wyjaśnienie wychowankom przekazu Konwencji o Prawach Dziecka.
6. Rozwijanie umiejętności poznawczych wychowanek: skutecznego przyswajania wiedzy, poszukiwania informacji, logicznego myślenia, aktywnego działania oraz swobody wypowiadania się.
7. Uświadomienie wartości i norm, kształtowanie właściwych postaw moralnych.
8. Nauka oceny własnych zachowań i tolerancji wobec postaw i poglądów innych.
9. Organizacja nauki - kształtowanie świadomego i odpowiedzialnego wyboru kierunku dalszego kształcenia.
10. Wspomaganie i rozwijanie wszelkiej aktywności twórczej, tworzenie warunków do rozwoju indywidualnych zainteresowań.
11. Uwrażliwianie na dostrzeganie w swoim środowisku osób potrzebującym pomocy, rozbudzenie troski o innych ludzi.
12. Wyuczenie dbałości o poszanowanie środowiska naturalnego człowieka.
13. Nauka przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny, dbałości o własne zdrowie psychofizyczne.

§ 4.1

Konwencja o Prawach Dziecka

„…Dziecko dla prawidłowego i harmonijnego rozwoju swej osobowości powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia miłości i zrozumienia".

Konwencja o Prawach Dziecka

Każda wychowanka ma możliwość wglądu w treść Konwencji, która znajduje się w gabinecie pedagoga/psychologa ośrodka. Podczas zajęć grupowych i rozmów z wychowankami pedagog/psycholog, wychowawca omawia założenia Konwencji o Prawach Dziecka.

- *Treść Konwencji o Prawach Dziecka – zał. nr 1*

§ 5

Zadania poszczególnych statutowych organów

1. **Rada Pedagogiczna** reprezentowana przez wszystkich pracowników pedagogicznych zatrudnionych w ośrodku, organizuje, wspomaga i usprawnia oddziaływania edukacyjne, wychowawczo – resocjalizacyjne i opiekuńcze nad wychowankami.
2. **Zespół Wychowawczy,** w skład którego wchodzą: osoba powołana przez dyrekcję ośrodka i ustanowiona przewodniczącym, psycholog, pedagog, wychowawca bezpośrednio kierujący procesem resocjalizacyjnym wychowanki. Zespół opracowuje *Indywidualne Programy Edukacyjno - Terapeutyczne* lub *Karta Indywidualnych Potrzeb Ucznia* wraz z *Kartą Działań Wspierających* dla poszczególnych wychowanek. Działania zespołu zmierzają do ukształtowania wychowanki, która wykorzystując w pełni swoje możliwości tj. intelekt, emocje i umiejętności społeczne prawidłowo funkcjonuje we wszystkich dziedzinach życia społecznego.
   Zespół dokonuje także oceny z przebiegu procesu resocjalizacji wychowanek.

3. **Samorząd Wychowanek** do jego zadań należy organizowanie społeczności wychowanek do jak najlepszego spełniania obowiązków zawartych w statucie MOW w Czaplinku. Ponadto, pełni rolę rzecznika interesów ogółu społeczności wychowanek i łącznika między wychowankami a władzami placówki.

§ 6

Zasady współpracy między pracownikami pedagogicznymi

1. Wypracowanie właściwego przepływu informacji o wychowankach,
2. Przekazywanie między pracownikami informacji i spostrzeżeń dotyczących zachowania wychowanek na terenie placówki, podczas urlopowania, organizowanych wyjazdów poza ośrodek.
3. Wzajemna pomoc i zaufanie w podejmowaniu działań wychowawczych oraz w budowaniu atmosfery sprzyjającej rozwojowi wychowanek.
4. Korygowanie i modyfikowanie działań wychowawczych, celem podniesienia efektywności oddziaływania na wychowanki.
5. Uczestnictwo w spotkaniach wychowawców i Radach Pedagogicznych celem omówienia spraw bieżących oraz zaplanowania działań wychowawczych.

§ 7

Strategia wychowawcza

Strategia wychowawcza w naszym ośrodku opiera się przede wszystkim na jasno sprecyzowanych zasadach, które ułatwiają pogubionemu młodemu człowiekowi przyswoić normy moralne i w miarę upływu czasu (dla każdego innego) zaakceptować je oraz utrwalić, co w przyszłości zaowocuje prawidłowym funkcjonowaniem w społeczeństwie.

Istotnym elementem strategii jest traktowanie wychowanek podmiotowo z pełnym szacunkiem dla ich osobowości. Nasz system wychowawczy opiera się na tolerancji i indywidualizacji działań wychowawczych. Kontrola zachowań, korygowanie nieprawidłowych i adekwatne wzmacnianie prawidłowych i pożądanych jest zasadniczą częścią programu wychowawczego naszej placówki.

W wychowaniu resocjalizującym nie ma środków uniwersalnych. Dotyczy to również skuteczności stosowania nagród i środków dyscyplinarnych. Są jednak pewne reguły, których stosowanie może zwiększyć szanse na osiągnięcie sukcesu w pracy z wychowankami.

W strategii wychowawczej w naszej placówce uwzględniamy zasady:

- ✓ Każda z wychowanek, to "inny świat", a jedną z cech dobrego wychowawcy jest zdolność uchwycenia tego, co dla danej wychowanki przedstawia wartość nagrody, a co kary – dopiero wówczas możemy podejmować właściwe wobec niej postępowanie.
- ✓ Zazwyczaj dobrze jest udzielać nagrody lub karać publicznie, przy innych, ale w warunkach placówki resocjalizacyjnej akt ten wymaga ogromnej wiedzy wychowawczej, gdyż nagroda tak udzielona może niekiedy przerodzić się w karę i odwrotnie.
- ✓ Zarówno nagrody, jak i środki dyscyplinujące powinno się stosować z myślą o dobru wychowanek i w taki sposób, aby one o tym wiedziały.
- ✓ Wychowawca nie pozostaje obojętny wobec zachowań wychowanek, zarówno pożądanych jak i negatywnych. Obojętność wychowawcy osłabia korzystne zachowania (nie warto dobrze czynić skoro nikt tego nie zauważa) i wzmacnia zachowania negatywne (skoro nikt nie reaguje, to można tak postępować nadal).

§ 7.1

Skuteczne nagradzanie

W pracy resocjalizacyjnej, staramy się doszukiwać u naszych wychowanek pozytywnych intencji, które przyświecają ich działaniom. Wzmacniamy to, co w nich jest dobre, by utrwalić w nich pożądane cechy.

W nagradzaniu stosujemy zasady:

- ➢ Nagrodę (i to niejednokrotnie tę najbardziej oczekiwaną) może stanowić dla wychowanek serdeczność, aprobata, czy uznanie wychowawcy, więc nie skąpimy ich, jeśli na nie zasłużyły.
- ➢ Nagrodami operujemy tak, aby nie skupiały się na najlepszych wychowankach, lecz były osiągalne także przez wychowanki o najróżniejszych zaletach i uzdolnieniach.
- ➢ Nagradzamy omawiając nagradzane osiągnięcie, czy zachowanie, które się do tego przyczyniło, ponieważ nagradzanie powierzchowne, zbyt ogólne, może być mniej efektywne.

- Nie odwlekamy nagradzania. Im bardziej jest ono opóźnione, tym mniej skuteczne.
- Podczas nagradzania staramy się pokazać radość z osiągnięcia wychowanek. Jeśli dany wychowawca jest wewnętrznie szanowany przez wychowanki, to jego radość może być dla niech ważniejsza niż sama nagroda.
- Nie nagradzamy, ale za każdym razem zauważamy pozytywne zachowanie, aby nie przerodziło się ono w wyrachowany sposób uzyskiwania korzyści. Gdy osiągnięcie nagrody jest zbyt łatwe, przestaje ona być dla wychowanek czymś atrakcyjnym i upragnionym. Nagradzanie sporadyczne wywołuje zmiany trwalsze.
- Stosujemy stopniowanie nagród. Jeśli zauważymy, że nagradzane zachowanie przeradza się w nawyk, to stopniowo zmniejszamy i w końcu usuwamy nagrodę.
- Podczas nagradzania za osiągnięcia w zawodach, konkursach, itp. staramy się pamiętać o przegranych.
- Pamiętamy, że nagroda nie może być także do osiągnięcia zbyt trudna lub też zbyt odległa w czasie – w obliczu zbyt wysokich wymagań nasze wychowanki szybko się zniechęcają.

§ 7.2

Świadome dyscyplinowanie

Sens pedagogiczny ma jedynie ta kara, która prowadzi do poprawy zachowania wychowanek. Stosujemy środki dyscyplinujące według zasad:

- Staramy się zapobiegać pojawianiu się niewłaściwych zachowań, a jeśli już się takie pojawią, to reagujemy odpowiednio wcześnie, a nie dopiero po ich utrwaleniu. Czasami wystarcza spojrzenie wyrażające niezadowolenie, zdziwienie, smutek, potępienie, odpowiedni ton głosu.

- Zawsze staramy się, aby przed zastosowaniem środka dyscyplinarnego pojawiło się pouczenie, przestroga, czy też ostrzeżenie. Po ostrzeżeniu wychowanki zazwyczaj łatwiej przyjmują otrzymaną karę.
- Mądre i sensowne uzasadnienie zastosowania środka dyscyplinująco podwyższy jego skuteczność i nie będzie budzić u wychowanek pragnienia odwetu. Wychowanki, wobec których zastosowano środek dyscyplinujący zostają objęte wzmożonym nadzorem pedagogicznym, przeprowadza się z nimi rozmowę indywidualną, podczas której pedagog lub wychowawca wyjaśnia zasadność kary.

- Staramy się stosować środki dyscyplinarne jak najrzadziej, w ostateczności, jeśli wszystkie inne środki zawiodły, ponieważ częste stosowanie kar osłabia ich skuteczność i wytwarza zobojętnienie.
- Podczas stosowania środka dyscyplinującego nie kierujemy się złością, nienawiścią, czy też satysfakcją. Wymierzanie kary odbywa się w atmosferze rozwagi i spokoju. Kary są prostą konsekwencją konkretnego czynu.
- Nasza reakcja odnosi się do nieakceptowanego zachowania, czy też czynu wychowanek, a nie do ich osoby. Jest adekwatna do stopnia czynu i winy wychowanek, gdyż zbyt wielka kara przestaje być karą, a przeradza się w krzywdę.
- Brak nagrody też jest rodzajem kary. Pozbawienie wychowanek różnych przywilejów, czy przyjemności często przynosi bardzo dobry skutek. Nigdy jednak nie zabieramy tyle, abyśmy nie mieli już czego zabrać.
- Zastosowanie środka dyscyplinującego ma spowodować ujemne wartościowanie czynu u innych wychowanek; ma działać jako przykład odwodzący ich od złych czynów i ukazywać realność poniesienia konsekwencji za złe zachowanie.
- Przed zastosowaniem środka dyscyplinującego dajemy wychowankom możliwość wytłumaczenia się. Bierzemy pod uwagę ich intencje i udział ich woli w przewinieniu. W ten sposób unikamy sytuacji, że ukaraną za jakieś zdarzenie zostaje nie ta wychowanka, która ponosi za nie największą winę, ale ta, która działa pod przymusem – na zlecenie innych.
- Nie rodzaj zastosowanego środka dyscyplinującego jest najważniejszy, ale atmosfera jaka towarzyszy aktowi jego stosowania. Żadnej karze nie może towarzyszyć poniżanie godności karanej. Kary nie mogą przygniatać ani ośmieszać, by nie nastrajały wrogo do osób je wymierzających i nie budziły wstydu, gniewu, czy pragnienia zemsty.

  - *System kar i nagród w MOW- załącznik nr 2*

ROZDZIAŁ IV

Cele Programu Wychowawczego. Zadania do Realizacji

Program wychowawczy MOW zawarty jest w poszczególnych do zrealizowania celach głównych i szczegółowych.

Cele główne	Cele szczegółowe/zadania do realizacji
Kształtowanie postawy moralnej wychowanek	• wskazywanie postaw moralnie pożądanych, • uczenie odróżniania dobra od zła, uczenie myślenia wartościującego, • reagowanie na przejawy wulgarności, wandalizmu, brutalności, • wdrażanie do świadomego posłuszeństwa, • uczenie poszanowania godności własnej i innych; • uczenie panowania nad emocjami; • uwrażliwienie na los zwierząt; • rozbudzanie postaw tolerancji na szeroko rozumianą odmienność kulturową, narodową, religijną, przy poszanowaniu własnych i cudzych tradycji (walka z uprzedzeniami); • uświadomienie odpowiedzialności za zatajenie informacji o tym, że komuś dzieje się krzywda; • dawanie dobrego przykładu swoim zachowaniem i postawą,
Uczenie postawy prospołecznej, kształtowanie woli wychowanek	• wdrażanie do działania na rzecz integracji klasy i grupy (wycieczki, zajęcia grupowe) • wdrażanie do pracy w zespole, • kształtowanie poczucia odpowiedzialności za innych (pomoc w nauce, zainteresowanie sytuacją rodzinną), • wzmacnianie w wychowankach więzi z rodzina, • przekazywanie zasad współżycia z innymi (w zespole klasowym i społeczności wychowanek, w środowisku życiowym poza ośrodkiem), • wskazywanie istotnej roli rodziny w życiu człowieka, • rozwijanie empatii, • kształtowanie samorządności wychowanek, aktywna praca w Samorządzie Wychowanek, • rozwijanie szacunku dla życia, godności, prawa, instytucji publicznych, • uczenie pracowitości, rzetelności, wytrwałości, • stawianie wychowankom celów i pomoc w ich osiąganiu,

Kształtowanie szacunku dla tradycji, kultury i historii	• organizowanie apeli z okazji rocznic ważnych wydarzeń związanych z historią naszego kraju i regionu; • organizowanie spotkań ze świadkami wydarzeń historycznych; • uczenie szacunku i odpowiedniej postawy wobec hymnu państwa, godła, flagi; • rozwijanie zainteresowań regionem; • budzenie szacunku do odmienności regionalnej i narodowej; • wyrobienie nawyku korzystania z dóbr kultury, ze słowników, atlasów, encyklopedii oraz innych źródeł informacji (np. Internet); • popularyzacja szeroko pojętej kultury (wyjazdy do kina, teatru, wyjścia na wystawy, koncerty, spotkania z ciekawymi ludźmi); • popularyzacja czytelnictwa, współpraca z biblioteką,
Wspieranie wychowanek w rozwoju własnej osobowości	• organizowanie uroczystości w szkole; wykorzystanie własnych talentów i poznawanie własnych zalet, • nauka funkcjonowania w wyznaczonych rolach społecznych, • zachęcanie wychowanek do podejmowania aktywności własnej, wzmacnianie aspiracji, rozwój zainteresowań • poszukiwanie osób znaczących dla wychowanek, określanie wzorów osobowych,
Rozwijanie sfery emocjonalnej wychowanek	• kształtowanie wrażliwości uczuciowej, • poznawanie własnej sfery uczuciowej, rozwijanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z emocjami i uczuciami, • nauka opanowywania emocji, • uwalnianie sądów i ocen spod wpływu uczuć, • pomoc wychowankom w samopoznaniu i samoocenie, • zapewnienie wychowankom poczucia bezpieczeństwa i zaspokojonych potrzeb indywidualnych,
Rozwijanie sfery intelektualnej wychowanek	• organizowanie kółek zainteresowań - rozszerzanie zainteresowań, • rozwijanie umiejętności twórczego myślenia • pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów, uzdolnień i ich twórcze wykorzystanie, • kształtowanie umiejętności planowania działań i przewidywania ich efektów,

	• doskonalenie umiejętności korzystania z różnych źródeł wiedzy, • przezwyciężanie lenistwa intelektualnego, • kształtowanie umiejętności przyswajania wiedzy, poszukiwania informacji, • kształtowanie umiejętności wypowiadania się,
Dbałość o rozwój duchowy wychowanek	• poznawanie zasad wiary, • poznawanie dorobku kultury, • kształcenie postawy twórczej i myślenia refleksyjnego, • kształtowanie zdolności do głębokiego kontaktu z drugim człowiekiem, • rozwój kontaktu z Bogiem
Kształtowanie umiejętności funkcjonowania w grupie społecznej – kształtowanie umiejętności interpersonalnych	• uświadomienie wychowankom wpływu grup, do których należą, na ich postawy i zachowania, • uświadamianie zagrożeń płynących z braku tolerancji i agresji, • kształtowanie umiejętności odmawiania, uświadomienie sytuacji niebezpiecznych, • wdrażanie do pomagania innym - poszukiwanie sposobów pomagania ludziom w różnych sprawach, • wyjaśnienie pojęcia miłości, przyjaźni, koleżeństwa, tolerancji, • nauka postawy asertywności, • uczenie poprawnych zachowań z zachowaniem norm obowiązujących w społeczeństwie,
Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa	• uczenie bezpiecznego zachowania się na drodze i w środkach komunikacji; • zapoznanie wychowanek z zasadami bezpieczeństwa na terenie ośrodka • uczenie zasad udzielania pierwszej pomocy; • wpajanie zasad bezpiecznego zachowania się na terenie różnych obiektów; • zapoznanie z zagrożeniami związanymi z używaniem środków chemicznych; • uświadomienie wychowankom, że ucieczki z placówki są świadomym łamaniem zasad bezpieczeństwa,
Promocja zdrowia	• uczenie zasad prawidłowego odżywiania (zwrócenie uwagi na choroby charakterystyczne dla wieku dojrzewania, zagrażające zdrowiu i życiu np. anoreksja, bulimia), • zwrócenie uwagi na choroby cywilizacyjne i nieprawidłowe nawyki żywieniowe,

	• promowanie zdrowego stylu życia, • dbałość o higienę osobistą, ze szczególnym zwróceniem uwagi na problemy związane z wiekiem dojrzewania, • profilaktyka zdrowia (ubiór zależny od pory roku, higiena jamy ustnej, mycie rąk), • uświadomienie potrzeby aktywności ruchowej oraz konieczności dbałości o zdrowie fizyczne i psychiczne; • propagowanie modelu rozsądnego korzystania z komputera, zasobów Internetu i telewizji; • propagowanie aktywnego i bezpiecznego wypoczynku.
Minimalizowanie patologii oraz niedostosowania społecznego	• eliminowanie przyczyn niedostosowania społecznego oraz ochrona wychowanek przed skutkami demoralizacji, • przekazywanie wiedzy o zagrożeniach związanych z używkami (papierosy, alkohol, narkotyki, leki, środki anaboliczne), • przekazywanie wiedzy na temat zachowań ryzykownych: tatuowanie i przekłuwanie ciała, podejmowanie aktywności seksualnej, prostytucja, nawiązywanie przypadkowych znajomości w tym podróżowanie stopem, • uczenie krytycznej oceny własnego zachowania i zachowania innych - choroby XXI wieku – AIDS i HIV, • uczenie stosowania zasad współżycia społecznego w warunkach niekontrolowanych, • dbanie o poczucie bezpieczeństwa w grupie, • przejrzyste oczekiwania szkoły i jasne zasady dotyczące zachowania, dyscypliny wśród wychowanek, • podejmowanie działań zmierzających do prawidłowych relacji między wychowankami –wychowawcami – rodzicami, • prowadzenie zajęć dla wychowanek rozwijających zainteresowania, promujących pożądane postawy, zachowania, zaspakajających potrzebę aktywnego spędzania czasu wolnego, • praca terapeutyczna w ramach socjoterapii, • współpraca z Policją, Strażą Miejską, Sądem, MOPS, Ośrodkiem Terapii Uzależnień i innymi placówkami w środowisku, • troska o bezpieczeństwo wychowanek na terenie MOW poprzez : dyżury nauczycieli podczas przerw, monitoring wizyjny, ewidencja wchodzących na teren ośrodka, podejmowanie działań w zakresie bezpieczeństwa przez wychowawców, nauczycieli i innych pracowników ośrodka zgodnie z Procedurami,

Współpraca z instytucjami wspomagającymi wychowanie i opiekę	• uczestniczenie w warsztatach, kursach dla nauczycieli, wychowawców • współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną • współpraca z sądami macierzystymi wychowanek • współpraca z ośrodkami pomocy społecznej i PCPR w miejscu zamieszkania wychowanek, • nawiązanie współpracy z organizacjami działającymi na terenie Gminy Czaplinek,
Pedagogizacja środowiska rodzinnego - angażowanie rodziców w pracę wychowawczą MOW	• rozpoznanie sytuacji rodzinnej i materialnej wychowanek, • zapewnienie rodzicom możliwości uzyskiwania w szkole fachowej pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i opiekuńczych, • wdrażanie rodziców do aktywnego uczestnictwa w procesie wychowawczym, • informowanie rodziców o zachowaniu wychowanki i jej postępach w nauce, • zachęcanie rodziców do kontaktu się z placówką – inicjowanie kontaktów ze środowiskiem rodzinnym /listy, rozmowy telefoniczne, bezpośrednie, inne/. • współpraca pedagoga i psychologa, • z rodzicami w rozwiązywaniu problemów wychowanek • korzystanie z pomocy specjalistycznych instytucji w zakresie pomocy rodzinie, • przekazywanie przez rodziców informacji o postawach swoich dzieci podczas pobytu w domach rodzinnych,
Pomoc w zakresie usamodzielniania wychowanek opuszczających placówkę	• przygotowanie dokumentacji do usamodzielnienia, • sporządzanie indywidualnego planu usamodzielniania, • współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy w tym zakresie • profilaktyka prorodzinna • współpraca z rodziną wychowanek w zakresie przygotowania środowiska rodzinnego do prawidłowego funkcjonowania po opuszczenia placówki • uczestniczenie wychowanek w zajęciach praktycznych kształtujących podstawowe i praktyczne umiejętności niezbędne w samodzielnym życiu po opuszczeniu placówki: zajęcia kulinarne, gospodarcze • poznanie zasad funkcjonowania i zakresu pomocy instytucji państwowych itp.,
	• uświadamianie potrzeb i celów działania; • zapraszanie na lekcje wychowawcze ludzi różnych profesji, • zachęcanie do śledzenia sytuacji na rynku pracy; • organizowanie wyjść do zakładów pracy, na dni otwarte szkół,

Przygotowanie wychowanek do wyboru dalszego kształcenia	• zachęcanie do realnej oceny własnych predyspozycji w aspekcie wyboru dalszego kierunku kształcenia, • pomoc pedagoga i psychologa w wyborze szkoły ponadgimnazjalnej, • współpraca z rodzicami w aspekcie wyboru ścieżki edukacyjnej (informowanie rodziców o zainteresowaniach i predyspozycjach, mocnych i słabych stronach wychowanek w kontekście wyboru szkoły ponadgimnazjalnej), • -udostępnienie wychowankom informacji na temat sieci szkół ponadgimnazjalnych,
Kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie w trudnych sytuacjach	• nauka respektowania praw innych, wyrażania opinii i formułowanie sądów w sposób taktowny, • nauka konstruktywnego wyrażania złości, • wzmocnienie umiejętności zwracania się o pomoc do innych, • wskazywanie metod radzenia sobie ze stresem, • poznanie sposobu radzenia sobie z przykrymi emocjami, • wyrobienie umiejętności rozróżniania dobra od zła i właściwego reagowania na zło, • uświadomienie wychowankom znaczenia zrozumienia i uwzględniania potrzeb drugiej strony w sytuacjach konfliktowych,
Podnoszenie umiejętności wychowawczych wszystkich pracowników placówki, również pracowników administracji i obsługi	• podnoszenie kwalifikacji i umiejętności wychowawczych wychowawców, nauczycieli i pracowników placówki poprzez organizowanie szkoleń, • zdobywanie nowych uprawnień i doskonalenie zawodowe w ramach kształcenia ustawicznego nauczycieli zgodnie z zapotrzebowaniem placówki i zainteresowaniami poszczególnych pracowników, • wprowadzanie nowych metod pracy resocjalizacyjnej z młodzieżą niedostosowaną społecznie, • czujność na zachodzące zmiany, które wskazują potrzebę dokształcenia się.

§ 8

Plan działań wychowawcy

Plan oddziaływania wychowawczego wychowawcy opierają na wszechstronnym poznaniu każdej z wychowanek, jej osobowości, zainteresowań, skłonności. Wykazują aktywność w systematycznym konsultowaniu się z nauczycielami wykazuje zainteresowanie

wynikami w nauce swojej podopiecznej oraz zachowaniem podczas zajęć lekcyjnych i przerw śródlekcyjnych. Systematycznie kontaktują się z rodzicami.

Dbając o rozsądne zagospodarowanie czasu wolnego wychowawcy organizują dla wychowanek różnego rodzaju zajęcia wychowawcze, w tym imprezy kulturalno – oświatowe, sportowo – rekreacyjne, turystyczne.

Wychowawcy na bieżąco badają i analizują przyczyny trudności i niepowodzeń wychowanków, udzielając im indywidualnej pomocy.

Wychowawca jest odpowiedzialny za opracowanie i realizacji indywidualnych programów resocjalizacyjnych dla poszczególnych wychowanek, współpracuje z innymi pracownikami ośrodka, rodzicami (prawnymi opiekunami) i instytucjami działającymi w środowisku lokalnym oraz opracowuje opinię i wnioski dotyczące wychowanków w sprawach: czasowego opuszczenia ośrodka przez wychowanków, przeniesienia do innej placówki, zwolnień z ośrodka. Indywidualny program resocjalizacyjny dla wychowanka obejmuje obowiązkowe uczestnictwo w zajęciach grupowych i/lub indywidualnych.

Wychowawcy systematycznie dokumentują czynności opiekuńcze, wychowawcze i resocjalizacyjne, co ułatwia wgląd w postępy lub ich brak. Oddziaływania wychowawcze podlegają korekcie, ewaluują wraz z rozwojem wychowanki.

§ 8.1

Zadania wychowawcy

- Kreowanie sytuacji, w których wychowanki rozwijają wszystkie sfery swojej osobowości.
- Kształtowanie umiejętności współistnienia i współdziałania wychowanek w grupie rówieśniczej i społecznej przez wspólną naukę, zabawę i wybór właściwych form spędzania wolnego czasu. Uczenie kompromisu i tolerancji.
- Budowanie obiektywnego obrazu własnej osoby wychowanek w oparciu o rzetelną samoocenę.
- Dobór indywidualnych form i metod pracy z wychowankami.
- Zaszczepienie u wychowanek postaw pozytywnego i zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych oraz właściwego sposobu wyrażania ocen i sądów aprobujących lub negujących zachowania swoje i innych osób

- Kształtowanie u wychowanek umiejętności wglądu we własne możliwości i ograniczenia.
- Podtrzymywanie i rozwijanie zainteresowań wychowanek.
- Organizowanie i przeprowadzanie zajęć wyrównawczych adekwatnych do potrzeb wychowanek.
- Obserwacja grupy celem rozpoznania niekorzystnych zjawisk i ich eliminowanie.
- Konstruktywne rozwiązywanie bieżących konfliktów i problemów wychowawczych wśród wychowanek.
- Inspirowanie wychowanek do podejmowania różnorodnych zadań na rzecz ośrodka i środowiska.
- Współpraca z Dyrekcją ośrodka, wychowawcami grup, psychologiem oraz pedagogiem.

Zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności wychowawcy w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Czaplinku - załącznik nr 4

§ 9

Plan działań nauczyciela

Działania nauczyciela skupiają się przede wszystkim na wyrównywaniu braków w edukacji szkolnej podopiecznych oraz umożliwienie ukończenia kształcenia na adekwatnym poziomie. Ponadto, działania całego grona nauczycielskiego skupiają się na motywowaniu wychowanków do dalszego kształcenia i rozwoju.

Nauczyciele, wychowawcy klas poprzez wykorzystanie swej wiedzy i doświadczenia dla dobra ucznia i w poczuciu odpowiedzialności za jego rozwój w sferze intelektualnej, emocjonalnej i społecznej skupiają się szczególnie na uzupełnieniu braków w każdej z tych dziedzin, powstałych niejednokrotnie z powodu dwu a nawet trzy letniego nierealizowania obowiązku szkolnego. Wychowankom chętnym umożliwiają promocję śródroczną.

§ 10

Plan działań psychologa i pedagoga

Wnikliwa analiza środowiska rodzinnego naszych wychowanków i ich samych oraz obserwacja relacji zachodzących między wychowankami, a także między nimi a wychowawcami oraz nauczycielami każdego dnia wzbogaca wiedzę psychologiczno – pedagogiczną i pozwala na skuteczną realizację zaplanowanych działań.

Z uwagi na charakter i problematykę wychowawczą w placówce resocjalizacyjnej pedagog i psycholog ściśle ze sobą współpracują, co stanowi o efektywności ich pracy. Psycholog i pedagog w swoich działaniach wzajemnie się uzupełniają i wspólnie ustalają cele wychowawcze, sposoby ich realizacji, kierunki oddziaływania resocjalizacyjnego, wychowawczego i opiekuńczego. Wymieniają się cennymi spostrzeżeniami i formułują wnioski do dalszej pracy z wychowankami.

Zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pedagoga w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Czaplinku - załącznik nr 5

Zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności psychologa w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Czaplinku - załącznik nr 6

§ 10.1

Zasady udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej

W Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym organizuje się pomoc psychologiczno-pedagogiczną. Pomoc udzielana jest wychowankom, rodzicom, wychowawcom i nauczycielom.

Pomoc psychologiczno– pedagogiczna polega na:

1. rozpoznawaniu przyczyn trudności w opanowywaniu umiejętności i wiadomości szkolnych przez wychowanki oraz eliminowaniu napięć psychicznych nawarstwiających się na tle niepowodzeń szkolnych;
2. rozpoznawaniu sytuacji rodzinnej wychowanek oraz udzielaniu im pomocy (poradnictwo psychospołeczne) w rozwiązywaniu trudności powstających na tle konfliktów rodzinnych;
3. udzielaniu pomocy wychowankom mającym trudności w kontaktach z rówieśnikami;

4. przeciwdziałaniu skrajnym formom niedostosowania społecznego wychowanek - organizowanie zajęć z wychowania społeczno-prawnego; poddawanie wychowanek systematycznej kontroli i ocenie, wdrażanie ich do przestrzegania obowiązujących norm społecznych;
5. rozpoznawaniu potencjalnych możliwości oraz indywidualnych potrzeb wychowanek i umożliwianiu ich zaspokojenia, w tym wspieranie wychowanek z wybitnymi uzdolnieniami;
6. udzielaniu pomocy w opracowywaniu i wdrażaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla wychowanek mających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dla uczniów niedostosowanych społecznie, a także planów działań wspierających dla wychowanek posiadających opinie poradni psychologiczno-pedagogicznych;
7. wspieraniu wychowanek, metodami aktywnymi, w dokonywaniu wyboru kierunku dalszego kształcenia, zawodu i planowaniu kariery zawodowej oraz udzielaniu informacji w tym kierunku;
8. udzielaniu nauczycielom i wychowawcom pomocy w dostosowywaniu wymagań edukacyjnych wynikających z realizacji programów nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych wychowanek, u których stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom;
9. wspieraniu nauczycieli i wychowawców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
10. podejmowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z programu wychowawczego i programu profilaktyki oraz wspieraniu nauczycieli i wychowawców w tym zakresie;
11. pomocy w rozwijaniu umiejętności wychowawczych rodziców, nauczycieli oraz wychowawców;
12. podejmowaniu działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
13. prowadzeniu profilaktyki uzależnień - przeciwdziałanie paleniu tytoniu, spożywania alkoholu i używania narkotyków:

Pomoc psychologiczno – pedagogiczna realizowana jest we współpracy z:

1) Dyrekcją ośrodka
2) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi;
3) podmiotami działającymi na rzecz rodziny i dzieci oraz rodzicami.

§ 10.2
Zadania psychologa i pedagoga w MOW

Zadania pedagoga i psychologa w placówce:

- realizowanie zadań ośrodka określonych w statucie;
- sprawowanie opieki psychologiczno – pedagogicznej nad wszystkimi wychowankami przebywającymi w ośrodku;
- ustalanie źródeł i przyczyn niedostosowania społecznego;
- stawianie diagnozy psychologiczno – pedagogicznej oraz wydawanie opinii;
- określanie kierunków oddziaływań wychowawczych, współpraca z wychowawcami i nauczycielami;
- precyzowanie prognozy w zakresie resocjalizacji wychowanek;
- współopracowywanie Indywidualnych Programów Edukacyjno – Terapeutycznych;
- zapoznawanie wychowanki z Konwencją o Prawach Dziecka;
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku dalszego kształcenia;
- opieka nad nowo przyjętą wychowanką, pomocy w przebiegu procesu adaptacji ;
- prowadzenie zajęć specjalistycznych;
- współpraca z sądami, Poradniami Psychologiczno – Pedagogicznymi, poradniami specjalistycznymi, Policją, Centrami Pomocy Rodzinie, kuratorami, opiekunami prawnymi oraz rodzicami wychowanek.

§ 11

Metody i formy pracy stosowane w MOW

Metody pracy:

- warsztaty
- prezentacje
- dyskusje
- pogadanki
- zajęcia psychoedukacyjne
- modelowanie postaw
- aktywność twórcza
- drama
- gry i zabawy
- zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień
- zajęcia o poszanowaniu praw człowieka
- różnorodne formy terapii: socjoterapia, psychoterapia
- wycieczki edukacyjne i krajoznawcze

- zajęcia artystyczne (plastyczne, muzyczne, rzemieślnicze)
- zajęcia teatralne
- zajęcia kulinarne
- zajęcia porządkowo -gospodarcze
- konkursy wewnątrz placówki i zewnętrzne
- zajęcia sportowe
- korzystanie z mediów

Formy pracy:

- praca w zespole klasowym
- praca w grupach
- praca indywidualna

ROZDZIAŁ V
REZULTATY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

§ 12

Metody ewaluacji:

- sprawozdania podsumowujące pracę wychowawczą (na zakończenie roku szkolnego)
- obserwacja funkcjonowania wychowanek
- dokumentacja wychowanek
- analiza osiągnięć wychowanek
- zapisy w dziennikach zajęć wychowawczych
- ankiety
- apele, prezentacje, uroczystości ośrodkowe
- konkursy
- wystawy prac wychowanek
- kronika ośrodka

§ 13

Efekty pracy

Wychowanka poddana oddziaływaniom wychowawczym:

- *ma poczucie przynależności do klasy, grupy w ośrodku i respektuje normy grupowe, klasowe, szkolne;*
- *zna siebie, swoje możliwości, predyspozycje, talenty i potrzeby, wie jakim człowiekiem chce być;*

- *szanuje innych ludzi, dorosłych i rówieśników, okazuje im to w słowach i działaniu, dostrzega różnicę między ludźmi i akceptuje je;*
- *dba o swoje zdrowie, zdrowie innych i środowisko naturalne;*
- *samodzielnie podejmuje decyzje dotyczące własnej aktywności i umie przewidzieć ich skutki;*
- *potrafi panować nad emocjami, konstruktywnie wyrażać złość i gniew;*
- *stopniowo dostrzega pozytywne efekty własnej pracy, rozwija swoje zdolności, wie, że ośrodek jest jej przyjazny i służy pomocą w przezwyciężaniu niepowodzeń;*
- *chce i wyraża potrzebę działania na rzecz klasy, grupy i ośrodka, współdecyduje o ważnych sprawach;*
- *nawykowo stosuje zwroty grzecznościowe;*
- *unika szkodliwych nałogów;*
- *wie, jak planować i racjonalnie spędzać czas wolny;*
- *postępuje uczciwie, nie oszukuje, nie kradnie, potrafi zwalczać złe nawyki;*
- *potrafi samodzielnie radzić sobie w życiu, bez większych problemów funkcjonuje w środowisku otwartym;*
- *zna i respektuje prawa i obowiązki człowieka, obywatela, pracownika, członka rodziny;*
- *ma świadomość pełnienia ról społecznych;*
- *przestrzega powszechnie obowiązujące zasady i normy etyczne;*
- *jest odpowiedzialna za kreowanie własnego rozwoju i świadomy wpływu na własne życie.*
- *potrafi radzić sobie w sytuacjach trudnych, radzi sobie z własnymi emocjami i konfliktami.*

ZAŁĄCZNIK NR 1 - Konwencja o Prawach Dziecka
ZAŁĄCZNIK NR 2 - System kar i nagród w MOW
ZAŁĄCZNIK NR 3 - Protokół wyjaśniający okoliczności ucieczki
ZAŁĄCZNIK NR 4 - Zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności wychowawcy w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Czaplinku
ZAŁĄCZNIK NR 5 - Zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności psychologa w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Czaplinku
ZAŁĄCZNIK NR 6 - Zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pedagoga w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Czaplinek.